

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Budowle inżynierskie	9
1.1. Mosty	9
1.1.1. Klasyfikacja mostów	9
1.1.2. Mosty belkowe	9
1.1.3. Mosty wspornikowe	11
1.1.4. Mosty łukowe (rozporowe)	12
1.1.5. Mosty wiszące	14
1.1.6. Mosty zwodzone	16
1.1.7. Mosty stalowe	17
1.1.8. Wybrane zabytkowe mosty w Polsce	21
1.2. Pierwsze polskie mosty łukowe	23
1.2.1. Most Warszawski w Błoniu	23
1.2.2. Most imienia Stefana Żeromskiego w Cedzynie	24
1.2.3. Most imienia kapitana Kazimierza Herwina-Piątka w Słowiku	28
1.3. Drewniane mosty na Pisie	33
1.3.1. Krótka charakterystyka mostów drewnianych	33
1.3.2. Most w Dziadowie	34
1.3.3. Most w Wincencie	35
1.3.4. Most w Cieciorach	36
1.4. Żegiastowski tunel Kolei Tarnowsko-Leluchowskiej	37
2. Historia kolei	41
2.1. Historia toru kolejowego	41
2.1.1. Przegląd rodzajów torów	41
2.1.2. Wymagania stawiane szynom kolejowym	44
2.1.3. Szyny typu S60	46
2.1.4. Szyny typu S49	49
2.1.5. Szyny typu S42	51
2.1.6. Importowane szyny typu S49	51
2.2. Początki budowy kolei	59
2.3. Budowa linii kolejowych w Małopolsce	69
2.3.1. Droga Żelazna Krakowsko-Górnośląska	69
2.3.2. Walka o Kolej Krakowską	71
2.3.3. Kolej Północna	72
2.3.4. Galicyjskie Koleje Żelazne Karola Ludwika	73
2.3.5. Z najnowszych dziejów kolei w Małopolsce	89
2.3.6. Zasużeni dla kolei w Małopolsce	92
2.4. Linia kolejowa Tarnów – Leluchów	93
2.5. Linia kolejowa Kraków – Kocmyrzów	102
2.5.1. Historia budowy linii	102
2.5.2. Przyczyny spadku znaczenia linii	108
2.5.3. Ślady historyczne pozostałe po linii	109
2.6. Kolej Herby - Częstochowa	112
2.7. Wiadukt Herbski	126
2.8. Stacja Maczki – ginący relikwiot Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej	130

2.8.1. Przyczyny budowy Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej	130
2.8.2. Obiekty budowlane stacji Maczki	132
2.8.3. Znaczenie gospodarcze i strategiczne stacji.	140
2.9. Kolej w aglomeracji warszawskiej	143
2.9.1. Okres do I wojny światowej.	143
2.9.2. Okres międzywojenny	146
2.9.3. Okres po II wojnie światowej.	148
2.9.4. Krótka charakterystyka Warszawskiego Węzła Kolejowego.	153
2.10. Elektryczna Kolej Dojazdowa i jej powiązania z Warszawą.	155
2.11. Skansen Lokomotyw i Urządzeń Trakcyjnych w Zduńskiej Woli – Karsznicach.	161
2.11.1. Powstanie węzła kolejowego w Karsznicach.	161
2.11.2. Historia stacji Karsznice.	162
2.11.3. Historia Skansenu Lokomotyw i Urządzeń Trakcyjnych w Zduńskiej Woli - Karsznicach	165
2.11.4. Ekspozyty skansenu i muzeum.	170
2.11.5. Przyszłość skansenu - obawy i nadzieje.	178
3. Historyczne kolejki wąskotorowe.	181
3.1. Górnśląskie Koleje Wąskotorowe	181
3.1.1. Historia i rozwój Górnśląskich Kolei Wąskotorowych	181
3.1.2. Tabor z okresu powojennej działalności Górnśląskich Kolei Wąskotorowych	183
3.2. Koleje wąskotorowe Starachowic i okolic	187
3.2.1. Historia starachowickich kolei wąskotorowych.	187
3.2.2. Nowa kolej starachowicka	191
3.2.3. Kolejka w Muzeum Przyrody i Techniki	193
3.3. Bieszczadzka kolejka leśna	194
3.3.1. Budowa kolejki Nowy Łupków – Cisna	194
3.3.2. Okres do II wojny światowej	196
3.3.3. Okres po II wojnie światowej.	197
4. Słynne dworce kolejowe	199
4.1. Dworzec Manchester Liverpool Road.	199
4.2. Dworzec Witebski	201
4.3. Dworzec Bristol Temple Meads	204
4.4. Dworzec Milano Centrale	207
4.5. Dworzec Kraków Główny.	210
4.6. Dworzec Wrocław Główny	223
4.7. Dworzec Chennai Central	228
4.8. Dworzec Główny we Lwowie	231
4.9. Dworzec Antwerpen-Centraal	233
4.10. Dworzec Retiro	238
4.11. Dworzec Nagoja	240
4.12. Dworzec Berlin Hauptbahnhof	242
5. Komunikacja zbiorowa w miastach	249
5.1. Dzieje komunikacji zbiorowej we Wrocławiu.	249
5.1.1. 170 lat wrocławskiej komunikacji zbiorowej.	249
5.1.2. Komunikacja zbiorowa we Wrocławiu podczas powodzi w 1997 roku	260
5.1.3. Komunikacja zbiorowa we Wrocławiu w ostatnich latach	262
5.2. Komunikacja w Warszawie podczas II wojny światowej	269
5.2.1. Komunikacja tramwajowa	269

5.2.2. Komunikacja autobusowa	278
5.2.3. Taksówki.	280
5.2.4. Komunikacja kolejowa.	281
5.2.5. Komunikacja wodna.	282
5.2.6. Straty komunikacji miejskiej poniesione w Powstaniu Warszawskim.	282
6. Wielcy polscy inżynierowie	285
6.1. Karol Barwicz	285
6.2. Kazimierz Stefan Brandt	289
6.2.1. Okres do I wojny światowej.	289
6.2.2. Okres od początku I wojny światowej do ukończenia studiów	295
6.2.3. Praca zawodowa po ukończeniu studiów.	301
6.2.4. Praca od 1944 roku przy odbudowie Warszawy	312
6.2.4.1. Odbudowa fabryki „E.Wedel” przy ul. Zamojskiego 30 w Warszawie	321
6.2.4.2. Odbudowa Państwowych Zakładów Optycznych.	325
6.2.4.3. Odbudowa hali Fabryki „Avia”.	326
6.2.4.4. Budowa pochylni dla pieszych na przystanku osobowym Warszawa-Śródmieście.	330
6.2.4.5. Budowa Pawilonu Techniki Ciepłej Politechniki Warszawskiej	332
6.2.4.6. Budowa budynku Polskich Zakładów Zbożowych w Warszawie	332
6.2.5. Ostatnie lata życia	333
6.3. Stefan Władysław Bryła	338
6.4. Emilian Domański	340
6.5. Władysław Folkierski	342
6.6. Wiktor Kolosvary	344
6.7. Stanisław Nikodem Rawicz Kosiński	346
6.8. Henryk Pałys i Stanisław Kular.	353
6.9. Józef Lipkowski.	359
6.10. Ernest Malinowski.	362
6.10.1. Wkład E.Malinowskiego w budowę Centralnej Kolei Transandyjskiej.	362
6.10.2. Pierwsze projekty i pomysły E.Malinowskiego.	364
6.10.3. Budowa kolei transandyjskiej	365
6.10.4. Kłopoty przy budowie linii.	371
6.10.5. Budowa pomnika Ernesta Malinowskiego.	371
6.11. Rudolf Modrzejewski	373
6.12. Antoni Rosikoń	389
6.13. Maksymilian Marceli Thullie	397
6.14. Aleksander Wasiułyński	402
6.15. Stanisław Wysocki	405
6.16. Włodzimierz Zborowski	407
6.17. Kazimierz Zembrzuski	410
6.18. Teofil Wicenty Żebrawski	418
Informacje firm, przedsiębiorstw i organizacji.	421